

BANK SPÓŁDZIELCZY W KLESZCZOWIE
ul. GŁÓWNA 114, 97-410 KLESZCZÓW
TELEFON KONTAKTOWY (44) 731-31-50

Spółdzielcza Grupa Bankowa

**Ujawnienie informacji
w zakresie profilu ryzyka i poziomu kapitału
podlegających ujawnieniu zgodnie z Rozporządzeniem
Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013
z dnia 26 czerwca 2013r.**

**Banku Spółdzielczego w Kleszczowie
według stanu na dzień 31.12.2019 roku**

Kleszczów , czerwiec 2020r.

I. Podmioty objęte informacją

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy **Banku Spółdzielczego w Kleszczowie** z siedzibą w Kleszczowie, ul. Główna 114.

BS w Kleszczowie jest zrzeszony w SGB-Banku S.A. w Poznaniu.

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Bank posiada zaangażowanie kapitałowe wg wartości bilansowej w następujących podmiotach (których sprawozdania nie podlegają konsolidacji ze sprawozdaniem Banku):

<i>Nazwa podmiotu</i>	<i>Kwota zaangażowania</i>	<i>Przedmiot działalności</i>	<i>Zaangażowanie kapitałowe pomniejsza/nie pomniejsza fundusze własne Banku</i>
SGB – Bank S.A.	850 996,00	Działalność w sektorze finansowym	NIE
Bankowe Papiery Wartościowe SBG-Bank SA	650 000,00	Działalność w sektorze finansowym	NIE
Spółdzielczy System Ochrony	1 000,00	Działalność w sektorze finansowym	NIE
Bony Pieniężne NPB	2 600 000,00	Działalność w sektorze finansowym	NIE

Organami BS są:

- 1) Zebrania Grup Członkowskich,
- 2) Zebranie Przedstawicieli,
- 3) Rada Nadzorcza,
- 4) Zarząd.

Skład osobowy Organów Banku, Pełnomocników Zarządu ogłaszany jest na tablicy informacyjnej w Oddziale i Filii.

II. Cele i strategię zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne

1. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji

- 1) **Ryzyko kredytowe** (w tym koncentracji, detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie)

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- 1) zapewnienie stabilnego rozwoju optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
- 2) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiającym podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku;
- 3) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 4%;
- 4) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 30%;
- 5) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;

- 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- 3) lokowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym
- 4) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w banku zrzeszającym lub za pośrednictwem banku zrzeszającego w innych instrumentach finansowych w ramach limitów ustanowionych przez System Ochrony SGB;
- 5) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym¹;
- 6) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. całkowitego zaangażowania kredytowego podmiotów niefinansowych na poziomie poniżej 20% ich udziału w sumie bilansowej.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:

- 1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- 2) bezwzględne przestrzeganie limitów koncentracji dużych ekspozycji określonych w CRR;
- 3) ustalanie i przestrzeganie limitów zaangażowań Banku przyjętych dla poszczególnych rodzajów zaangażowań, w tym zaangażowań w branży gospodarki, rodzaje zabezpieczeń
- 4) budowę, weryfikację i aktualizację Zasad zarządzania ryzykiem koncentracji.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże;
- 2) ograniczenie kredytowania klientów oraz grup powiązanych klientów, których zaangażowanie w Banku wyniosłoby 10% uznanego kapitału;
- 3) ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- 3) utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym od 10% portfela EKZH;
- 4) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 45% ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie, tym klientom detalicznym w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik DtI²) nie przekracza:
  - a) 50% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego (gospodarstwa) nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
  - b) 65% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego (gospodarstwa) przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw i nie przekracza trzykrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,

¹ Aktywa o charakterze bankowym stanowią aktywa nie wynikające z działalności handlowej (zgodnie z definicją zawartą w art. 92 CRR).

² Definicja wskaźnika DtI znajduje się w procedurze szczegółowej dotyczącej zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

- c) 80% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego (gospodarstwa) przekracza trzykrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
  - d) wskaźniki wymienione w lit. a-c mogą ulec:
    - podwyższeniu o 5 pp. - jeżeli miejscem zamieszkania klienta jest wieś,
    - obniżeniu o 5 pp. - jeżeli długość okresu zaangażowania Banku w finansowanie ekspozycji kredytowej przekracza 5 lat lub miejscem zamieszkania klienta jest miasto powyżej 50 tys. mieszkańców,
    - pozostają bez zmian - jeżeli długość okresu zaangażowania Banku w finansowanie ekspozycji kredytowej nie przekracza 5 lat lub miejscem zamieszkania klienta jest miasto do 50 tys. mieszkańców;
- 2) stosowanie szczegółowych limitów LtV, na poziomie:
    - 80% - przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych,
    - 90% - w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych, gdy część ekspozycji przekraczająca 80% LtV jest odpowiednio ubezpieczona;
    - 75% - w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach komercyjnych i pozostałych;
  - 3) kierowanie oferty kredytów hipotecznych do wszystkich grup klientów,
  - 4) preferowanie zabezpieczeń hipotecznych na zróżnicowanych nieruchomościach (nieruchomościach komercyjnych, nieruchomościach mieszkaniowych, nieruchomościach pozostałych, tak aby żadne z zabezpieczeń nie dominowało,
  - 5) stosowanie maksymalnego okresu kredytowania 25 lat.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi;
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- 3) utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 1% całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych;
- 4) zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 21% ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) przyjęcie maksymalnego okresu kredytowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych na 7 lat;
- 2) udzielanie kredytów detalicznych tym klientom w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik Dtl³) nie przekracza:
  - a) 50% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego (gospodarstwa) nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
  - b) 65% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego (gospodarstwa) przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw i nie przekracza trzykrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
  - c) 80% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego (gospodarstwa) przekracza trzykrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
  - d) wskaźniki wymienione w lit. a-c mogą ulec:
    - podwyższeniu o 5 pp. - jeżeli miejscem zamieszkania klienta jest wieś,
    - obniżeniu o 5 pp. - jeżeli długość okresu zaangażowania Banku w finansowanie ekspozycji

³ Definicja wskaźnika Dtl znajduje się w procedurze szczegółowej dotyczącej zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.

- kredytowej przekracza 5 lat lub miejscem zamieszkania klienta jest miasto powyżej 50 tys. mieszkańców,
- pozostają bez zmian - jeżeli długość okresu zaangażowania Banku w finansowanie ekspozycji kredytowej nie przekracza 5 lat lub miejscem zamieszkania klienta jest miasto do 50 tys. mieszkańców;
- 3) kierowanie oferty kredytów detalicznych głównie do klientów indywidualnych.

2) Ryzyko operacyjne

Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- 2) racjonalizację kosztów;
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:

- 1) systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- 2) systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- 3) skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- 4) odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;
- 5) procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających się warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- 6) planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

3) Ryzyko płynności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.
- 3) utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni;
- 4) minimalizowanie ryzyka przekroczenia zdefiniowanych w Banku limitów płynności,
- 5) monitorowanie sytuacji płynnościowej Banku pod kątem wystąpienia sytuacji awaryjnej powodującej konieczność uruchomienia planu awaryjnego utrzymania płynności, według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.
- 6) minimalizowanie ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości,
- 7) optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.
- 8) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku Zasadach zarządzania ryzykiem płynności,

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) realizowanie strategii finansowania,
- 2) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- 3) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;

- 4) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) na wymaganym przepisami⁴ poziomie;
- 5) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów⁵ powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne;
- 6) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu⁶ na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów⁷ nad skumulowanymi pasywami⁸ w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku⁹;
- 7) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności¹⁰ (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym;
- 8) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów w bazie depozytowej;
- 9) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od podmiotów gospodarczych po akceptowalnej cenie;
- 10) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności;
- 11) sporządzanie długoterminowego planu pozyskania i utrzymywania środków zapewniających stabilne finansowanie,
- 12) ocena poziomu ryzyka na podstawie analizy wskaźnikowej,
- 13) analizę wskaźników wczesnego ostrzegania w celu identyfikacji zwiększającego się ryzyka rosnącego zapotrzebowania na płynność w celu umożliwienia wczesnego podejmowania działań zmierzających do ograniczenia ryzyka,
- 14) testowanie ryzyka i ocena ich wyników pod kątem pozycji płynnościowej Banku,
- 15) utrzymywanie odpowiedniej wielkości aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania w celu utrzymania ryzyka płynności na bezpiecznym poziomie oraz sprostanie zapotrzebowaniem na środki płynne w sytuacjach kryzysowych.

4) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej;
- 4) minimalizowanie ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku;
- 5) zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z ryzykiem stopy procentowej, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania tym ryzykiem, mających na celu eliminację zagrożeń nierównomierniej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na różny poziom zmian przychodów i kosztów, co w konsekwencji ma pozwolić utrzymać zdolność do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych, jak i pozabilansowych, przy zapewnieniu pożądanego wyniku finansowego oraz realnej wartości posiadanych kapitałów.

⁴ Zgodnie z rozporządzeniem CRR lub Umową Systemu Ochrony.

⁵ Wartość kredytów obliczona jako: kwota nominalna kapitału kredytu (dla kredytów w rachunkach bieżących jest to kwota wykorzystanego kapitału) minus nierozliczona prowizja minus rezerwa celowa.

⁶ Wyznaczonej w oparciu o zestawienie luki płynności, o którym mowa w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

⁷ Wraz ze zobowiązaniami pozabilansowymi otrzymanymi.

⁸ Wraz ze zobowiązaniami pozabilansowymi udzielonymi.

⁹ Kumulując aktywa i pasywa począwszy od ostatniego przedziału.

¹⁰ O której mowa w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- 2) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
  - a) stosowanie dla produktów klientowskich stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) - zwłaszcza dla aktywów wrażliwych,
  - b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
- 3) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych;
- 4) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- 5) podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytywnej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż

5) Ryzyko walutowe

Bank nie prowadzi transakcji w walutach obcych.

6) Ryzyko kapitałowe

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kapitałowego obejmują:

- 1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- 2) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka-przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- 3) posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 14%;
- 4) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie 14%;
- 5) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 14%;
- 6) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 55%; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 14%;
- 7) dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił 98% funduszy Tier I;
- 8) dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 1% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 1% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni;
- 9) przekazywanie na fundusze własne minimum 95% nadwyżki bilansowej;
- 10) posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku;
- 11) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia;
- 12) nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego;
- 13) utrzymywanie funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji w wysokości równej co najmniej poziomowi MREL.

7) Ryzyko braku zgodności

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:

- 1) zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi;
- 2) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- 3) dążenie i dbałość o:
  - a) prowadzenie działalności zgodnie z zasadami dobrej praktyki bankowej i uczciwej konkurencji;
  - b) wizerunek zewnętrzny Banku rozumianego jako instytucja zaufania publicznego;
  - c) pozytywny odbiór Banku przez klientów;
  - d) przejrzystość działań Banku wobec klientów;

- e) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank;
- f) zapobieganie powstawania ryzyka konfliktów interesów, które mogą powodować rzeczywiste lub potencjalne zagrożenie obiektywizmu.

2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności;
- 2) projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
- 3) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
- 4) systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności.

8) Ryzyko wyniku finansowego

Celem zarządzania ryzykiem wyniku finansowego jest zapewnienie odpowiedniego wyniku finansowego pozwalającego na finansowanie rozwoju działalności, utrzymywanie konkurencyjności oraz podwyższanie funduszy własnych zapewniających możliwość realizacji strategii Banku. Odpowiednie zarządzanie ryzykiem wyniku finansowego ma zapewnić dywersyfikację źródeł wyniku oraz ma ograniczyć wpływ pozostałych ryzyk na przyszły wynik finansowy. Minimalny poziom wyniku finansowego powinien pozwolić na odtwarzanie spadku wartości kapitałów spowodowanego procesami inflacyjnymi.

2. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Podstawowe zadania organów Banku w zakresie zarządzania ryzykiem zostały określone w „Strategii zarządzania ryzykami w Banku Spółdzielczym w Kleszczowie”.

W procesie zarządzania ryzykiem bankowym w Banku uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Zarząd,
- 3) Zespół ds. ryzyk i analiz,
- 4) Komórki organizacyjne.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) na drugi poziom składa się:
  - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych;
  - b) działalność komórki do spraw zgodności;
- 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku z uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia.

Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.

Zgodnie z obowiązującą w Banku strukturą organizacyjną:

- 1) w ramach poziomu pierwszego funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
  - a) Dyrektor Oddziału Banku;
  - b) Główny Księgowy;
- 2) w ramach poziomu drugiego funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
  - a) Zespół ds. ryzyk i analiz,
  - b) Zespół ds. Organizacyjno-Administracyjnego i Kadr.

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem, systemu zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków, przy czym nadzór drugim poziomem zarządzania przypisany jest Prezesowi Zarządu.

3. Metody pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka, stosowane limity ograniczające ryzyko, polityka stosowanych zabezpieczeń ograniczających ryzyko, opis innych metod ograniczania ryzyka stosowanych w Banku

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy dostarczanie informacji na temat ryzyka, jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki oraz monitorowanie poziomu ryzyka.

Bank dokonuje identyfikacji i pomiaru ryzyka w oparciu o metody, dostosowane do profilu, skali i złożoności ryzyka. Bank nie posiada modeli, a jedynie metody. Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości oraz charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku. Metody, w szczególności ich założenia są poddawane okresowej ocenie uwzględniającej testowanie i weryfikację historyczną.

Przegląd i aktualizacja metod lub systemów pomiaru ryzyka przeprowadzane są wraz z przeglądem procedur dotyczących zarządzania ryzykiem.

1) Ryzyko kredytowe

Bank zarządza ryzykiem kredytowym w dwóch aspektach:

- ryzyka pojedynczej transakcji;
- ryzyka portfela kredytowego.

Na proces zarządzania ryzykiem portfela kredytowego składa się:

- 1) opracowanie polityki kredytowej Banku, w tym określenie docelowych branż, grup klientów i oferowanych produktów;
- 2) ustalenie pożądanej struktury portfela kredytowego;
- 3) zapewnienie odpowiedniego poziomu dywersyfikacji ryzyka kredytowego;
- 4) ograniczanie ryzyka kredytowego w tych obszarach, w których posiadanie przez Bank nadmiernych koncentracji (branżowych, produktowych, podmiotowych) wynika ze specyfiki prowadzonej działalności;
- 5) identyfikacja i pomiar ryzyka poprzez:
  - a) ocenę struktury branżowej, produktowej, podmiotowej i jakościowej portfela kredytowego,
  - b) ocenę struktury przyjętych form zabezpieczeń,
  - c) ocenę struktury branżowej, produktowej, podmiotowej należności zagrożonych,
  - d) ocenę wielkości salda rezerw celowych,
  - e) ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
  - f) ocenę wartości odzysku z zabezpieczeń oraz poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami,
  - g) analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
  - h) analizę ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji:
    - w jeden podmiot lub podmioty powiązane kapitałowo lub organizacyjnie,
    - w ten sam sektor gospodarczy (koncentracja branżowa),
    - w ten sam rodzaj zabezpieczenia,
    - w duże zaangażowania,
    - w istotne ekspozycje,
  - i) analizę wartości wskaźników na ryzyko łącznego portfela kredytowego,
  - j) analizę struktury kredytów ogółem wg podmiotów,
  - k) analizę ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych,
  - l) analizę ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
  - m) przeprowadzanie testów warunków skrajnych portfela kredytowego,
- 6) monitorowanie i kontrolę stopnia wykorzystania wprowadzonych limitów,

- 7) monitorowanie skuteczności działań windykacyjnych;
- 8) ustalenie adekwatnego systemu informacji zarządczej;
- 9) stosowanie odpowiednich mechanizmów kontrolnych poprzez:
  - a) opracowanie i przyjęcie do stosowania procedur służących zarządzaniu ryzykiem wynikającym z określonych portfeli kredytowych, w tym dotyczących:
    - zarządzania ryzykiem koncentracji,
    - zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
    - zarządzania ryzykiem ekspozycji detalicznych,
  - b) stosowanie limitów koncentracji,
  - c) badanie stopnia przestrzegania wprowadzonych standardów postępowania.

W obszarze ryzyka kredytowego Bank stosuje następujące limity:

Nazwa limitu	Wysokość limitu	Wartość limitu na dzień 31-12-2019r.
Udział należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych w ogólnej kwocie należności od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych (wg wartości nominalnej)	max. 4%	0,23%
Udział całkowitego zaangażowania kredytowego podmiotów niefinansowych w sumie bilansowej	max. 20%	5,23%
Pokrycie rezerwami celowymi należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych (poziom orezerwowania)	min. 30%	92,14%
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu kredytowym	max. 45%	17,28%
Udział zagrożonych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie	max. 10%	1,30%
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu kredytowym	max. 21%	10,76%
Udział zagrożonych detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu detalicznych ekspozycji kredytowych	max. 1%	0,0%
Ilość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania	----	22
Wartość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania (za cały 2019 rok)	----	728 tys. zł.
Wartość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania w relacji do średniej wartości portfela kredytowego obliczonej wg stanów z końca miesiący analizowanego okresu	----	3,07%

2) Ryzyko operacyjne

Pomiar ryzyka operacyjnego odbywa się z dwóch punktów widzenia:

- a) na podstawie incydentów/zdarzeń operacyjnych, które miały miejsce
  - b) na podstawie oceny zdarzeń, które mogą zaistnieć/zdarzeń potencjalnych,
- w oparciu o:

- mapę ryzyka operacyjnego,
- testy warunków skrajnych,
- Kluczowe Wskaźniki Ryzyka,
- samoocenę ryzyka.

Bank ogranicza ryzyko operacyjne poprzez:

- a) wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane klientom produkty,
- b) wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają na zminimalizowanie ryzyka,
- c) stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli wewnętrznych),
- d) transferowanie ryzyka,
- e) stosowanie planów ciągłości działania.

W obszarze ryzyka operacyjnego Bank stosuje limity:

Nazwa limitu	Wysokość limitu	Wartość	
Udział sumy annualizowanych strat z tyt. ryzyka operacyjnego we wskaźniku BIA	max. 45% BIA	6,44%	
WSKAŹNIKI KRI			
	Poziom ostrzegawczy	Ilość z kwartału	Poziom wykorzystania
Zrealizowane przelewy	6 271	5 222	83,27%
Zrealizowane operacje kasowe	8 675	6 435	74,34%
Nowe umowy kredytowe	11	3	25,45%
Nowe umowy depozytów terminowych	13	6	46,15%
Nowe umowy ROR	7	3	35,71%
Operacje powyżej kwoty wysokiej	162	84	55,26%
Awarie bankomatów	7	2	28,57%
Awarie systemów/programów	7	6	85,71%
Akty wandalizmu	2	0	0,00%
Odejście pracowników	2	0	0,00%
Nowi pracownicy	2	0	0,00%

3) Ryzyko płynności (opisane również szerzej w części XIII)

Bank zarządza, w tym mierzy ryzyko płynności w trzech horyzontach czasowych:

- płynności bieżącej,
- płynności krótkoterminowej – stosując przepływy pieniężne,
- płynności strukturalnej (wynikającej z wszystkich aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych, w tym płynności krótko-, średnio- i długoterminowej) – stosując:
  - ocenę stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym zwłaszcza depozytów (m.in. ustalenie poziomu osadu, uzależnienie od finansowania dużych deponentów, osób wewnętrznych, jednostek samorządu terytorialnego),
  - zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych – lukę płynności,
  - analizę wskaźników płynnościowych,
  - ocenę poziomu aktywów płynnych,
  - testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- stosowanie systemu limitów,
- monitorowanie i reagowanie na sygnały wczesnego ostrzegania,
- utrzymywanie aktywów nieobciążonych zabezpieczających sytuację kryzysową w określonym „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów płynności.

W obszarze ryzyka płynności Bank stosuje następujące limity:

<i>Nazwa limitu</i>	<i>Wysokość limitu</i>	<i>Wartość</i>
ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M1	0	0
ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M2	0	0
udział zobowiązań pozabilansowych w sumie bilansowej	max. 5%	0,6%
wskaźnik zrywalności depozytów terminowych	max. 3%	0,4%
udział sumy dużych deponentów w bazie depozytowej	max. 15%	5,2%
udział depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały	min. 150%	579,6%
wskaźnik LCR	min. 100%	110%
wskaźnik NSFR	min. 100%	232%

4) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

W ramach ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- 1) ryzyko przeszacowania, wynikające z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 2) ryzyko bazowe, spowodowane niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych;
- 3) ryzyko krzywej dochodowości, które wynika ze zmiany relacji pomiędzy stopami procentowymi odnoszącymi się do różnych terminów, a dotyczącymi tego samego rynku lub indeksu;
- 4) ryzyko opcji, ryzyko wynikające z posiadanego przez klientów Banku prawa do wcześniejszej spłaty kredytu lub wcześniejszej wypłaty depozytu oraz z wyraźnych lub ukrytych opcji na limit góry lub limit dolny poziomu oprocentowania.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

W obszarze ryzyka stopy procentowej Bank stosuje następujące limity:

<i>Nazwa limitu</i>	<i>Wysokość limitu</i>	<i>Wartość</i>
maksymalna dopuszczalna zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania	max. 50%	100,6%
maksymalna dopuszczalna zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego	max. 2%	0,0%
maksymalna dopuszczalna zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka opcji klienta	max. 2%	0,0%
maksymalna dopuszczalna zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka krzywej dochodowości	max. 2%	0,0%
maksymalna dopuszczalna zmiana wartości ekonomicznej Banku	max. 4%	3,1%

5) Ryzyko walutowe

Bank nie przeprowadza transakcji w walutach obcych.

6) Ryzyko kapitałowe

Bank mierzy ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) wyznaczanie wymogów kapitałowych, w ramach kapitału regulacyjnego,
- b) szacowanie kapitału wewnętrznego na istotne rodzaje ryzyka,
- c) ocenę współczynników kapitałowych,
- d) ocenę relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- e) dokonywanie testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) utrzymywanie odpowiedniego poziomu współczynników kapitałowych oraz relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- b) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kapitałowych.

W Banku stosuje następujące limity alokacji kapitału:

Rodzaj ryzyka	Alokacja ogółem	Kapitał regulacyjny	Kapitał dodatkowy
Ryzyko kredytowe	27%	25%	2%
Ryzyko operacyjne	6%	5%	1%
Ryzyko koncentracji zaangażowań	2%	X	2%
Ryzyko płynności	2%	X	2%
Ryzyko stopy procentowej, w tym:	16%	X	16%
Ryzyko wyniku finansowego	1%	X	1%
Ryzyko kapitałowe	1%	X	1%
Łączna wartość wewnętrznych wymogów kapitałowych	55%	30%	25%
Łączny współczynnik wypłacalności	14%	X	X
Współczynnik kapitału Tier 1 [%]	14%	X	X

7) Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności zostało uznane przez Bank jako ryzyko trudnomierzalne, stąd Bank ocenia ryzyko braku zgodności tylko poprzez szacowanie jakościowe.

Szacowanie jakościowe odbywa się w dwóch wymiarach:

- 1) oceny skutków zdarzeń, które mogą wystąpić (w ramach ryzyka operacyjnego);
- 2) oceny skutków zdarzeń, których wystąpienie zostało zarejestrowane w oparciu o rejestr naruszeń compliance.

Z uwagi na fakt, iż incydenty compliance w znacznej części mają podobny charakter do zdarzeń ryzyka operacyjnego dzięki czemu oba rodzaje ryzyka nakładają się na siebie Bank przyjmuje, że kapitał wewnętrzny na ryzyko braku zgodności zawiera się w kapitale wewnętrznym na ryzyko operacyjne.

Rada Nadzorcza raz w roku ocenia adekwatność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej oraz stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank oraz ocenia kwartalne raporty z zakresu ryzyka braku zgodności.

4. Adekwatność systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka

Zarząd Banku oświadcza, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do skali oraz złożoności prowadzonej przez Bank działalności.

Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Na datę sporządzenia informacji profil ryzyka Banku przedstawiał się następująco:

	kapitał wewnętrzny	limit	wartość limitu	stopień realizacji limitu
ryzyko kredytowe	978 380	27%	2 374 471	41,20%
filar I	951 738	25%	2 198 584	43,29%
filar II	26 642	2%	175 887	15,15%
ryzyko operacyjne	351 938	6%	527 660	66,70%
filar I	351 938	5%	439 717	80,04%
filar II	-	1%	87 943	-
ryzyko koncentracji	-	2%	175 887	-
ryzyko płynności	-	2%	175 887	-
ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	3 153 102	16%	1 407 094	224,09%
ryzyko wyniku finansowego	-	1%	87 943	-
ryzyko kapitałowe	-	1%	87 943	-
kapitał regulacyjny	1 303 676	30%	2 638 301	49,41%
kapitał dodatkowy	3 179 744	25%	2 198 584	144,63%
kapitał wewnętrzny	4 483 420	55%	4 836 884	92,69%

5. Liczba stanowisk dyrektorskich członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Poszczególni członkowie Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku sprawują następującą ilość funkcji w zarządzie lub radzie nadzorczej innego podmiotu:

	<i>Liczba funkcji w zarządzie innego podmiotu</i>	<i>Liczba funkcji w radzie nadzorczej innego podmiotu</i>
Członek Zarządu 1	0	0
Członek Zarządu 2	0	0
Członek Zarządu 3	0	0
Członek Rady Nadzorczej 1	0	0
Członek Rady Nadzorczej 2	0	0
Członek Rady Nadzorczej 3	0	0
Członek Rady Nadzorczej 4	0	0
Członek Rady Nadzorczej 5	0	0
Członek Rady Nadzorczej 6	0	0
Członek Rady Nadzorczej 7	0	0
Członek Rady Nadzorczej 8	0	0
Członek Rady Nadzorczej 9	0	0

6. Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia różnicowania wyboru, informacja o odpowiedzialności

W Banku na 31.12.2019r. obowiązywały: Regulamin wyboru członków Rady Nadzorczej zatwierdzony przez Zebranie Przedstawicieli BS w Kleszczowie w dniu 14.06.2018r., Regulamin pracy Zarządu regulujący zasady powoływania i odwoływania członków Zarządu zatwierdzony uchwałą Rady Nadzorczej nr 35/2014 z dnia 15.12.2014r. z późn.zm., Zasady polityki w zakresie oceny kwalifikacji członków organów zarządzających Banku oraz osób zajmujących stanowiska kierownicze w BS w Kleszczowie zatwierdzone uchwałą Rady Nadzorczej nr 11/2017 z dnia 21.02.2017r. z późn. zm.

Bank uwzględniając przepisy *Wytucznych* Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego w sprawie oceny kwalifikacji członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje oraz Statutu Banku, dokonuje oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej i członków Zarządu i Zarządu działających jako organ kolegialny.

Ocena indywidualna dokonywana jest w odniesieniu do każdego członka Rady Nadzorczej i Zarządu z osobna. Ocena kolegialna dokonywana jest w stosunku do całego składu osobowego Rady Nadzorczej, Zarządu.

Celem oceny jest stwierdzenie czy członkowie Rady Nadzorczej, są w stanie w sposób konstruktywny kwestionować podejmowane przez Zarząd decyzje oraz sprawować skuteczny nadzór, a także czy posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji czynności nadzorczych oraz czy ich reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

Celem oceny członków Zarządu jest stwierdzenie czy członkowie Zarządu dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych a także czy posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania ryzykiem oraz czy ich reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku. dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych a także czy posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania ryzykiem.

Członkowie Rady Nadzorczej corocznie podlegają ocenie przez Zebranie Przedstawicieli a członkowie Zarządu przez Radę Nadzorczą.

Rada Nadzorcza oraz Zarząd BS w Kleszczowie posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych obowiązków, oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków (tj. spełniają wymogi określone w art. 22 aa Ustawy Prawo bankowe).

7. Informacja o Komitetach powołanych w Banku

Komitet Audytu - członkowie Komitetu Audytu na lata 2018 – 2022 zostali powołani przez Radę Nadzorczą Banku Spółdzielczego w Kleszczowie w dniu 14.06.2018r. (uchwała Rady Nadzorczej nr 26/2018 z dnia 14.06.2018r.) spośród członków tego organu. Komitet wspiera działania Rady Nadzorczej Banku w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem.

W skład Komitetu wchodzi przynajmniej 3 członków Rady Nadzorczej Banku, w tym przynajmniej jeden członek powinien posiadać wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdawczości finansowej.

8. System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku

System przepływu informacji w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z wewnętrzną procedurą Banku.

W ramach informacji zarządczej z obszaru każdego ryzyka sprawozdawane są:

- 1) wyniki pomiaru ryzyka (wynikające z pomiarów opisanych w części II.3), w tym wyniki testów warunków skrajnych,
- 2) informacja o realizacji przyjętych w Banku limitów,
- 3) wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Raporty z zakresu poszczególnych ryzyk pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczenia ryzyka.

Raporty z ryzyk dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością miesięczną i kwartalną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością kwartalną.

III. Fundusze własne

1. Budowa funduszy własnych

Lp.*	Pozycja	Kwota
1	Instrumenty kapitałowe	188 800
2	Zyski zatrzymane	0
3	Skumulowane inne całkowite dochody	8 616 532
3a	Fundusze rezerwowe (ogólnego ryzyka)	35 100
3b	Fundusze z aktualizacji wyceny	17 444
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	0
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	8 857 876
7a	Dodatkowe odliczenie z tytułu rezerw	-50 867
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-12 674
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-63 541
29	Kapitał podstawowy Tier I	8 794 335
45	Kapitał Tier I	8 794 335
59	Łączny kapitał	8 794 335
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	11 896 726
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	53,97
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	53,97
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	53,97
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	9,375%
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	1,875%
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0%
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	3%
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0%
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	46,195%
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0,00

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji

2. Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I

Według stanu na 31.12.2019r. fundusz udziałowy Banku Spółdzielczego w Kleszczowie spełniał kryteria uznania za kapitały trwałe. Kwota funduszu udziałowego została zaprezentowana jako opłacone instrumenty kapitałowe. Jednostkowa wartość nominalna udziału członkowskiego wynosi 100 zł. Wypłata udziałów zaliczonych do funduszy własnych wymaga zgody KNF. Zarząd Banku w celu ochrony interesów członków Banku jest uprawniony do podjęcia decyzji o wstrzymaniu albo ograniczeniu zwrotu wpłat na udziały w przypadkach określonych w art. 10 c Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

3. Informacja w zakresie instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier I i kapitału Tier II zgodnie z poniższym wzorem

Bank nie posiada instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier I i kapitału Tier II.

IV. Wymogi kapitałowe

1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego,

Następnie Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka.

Kapitał wewnętrzny stanowi sumę regulacyjnego wymogu kapitałowego, dodatkowych wymogów kapitałowych, oraz wymogów kapitałowych na pozostałe istotne rodzaje ryzyka obliczonych zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie minimalnego łącznego współczynnika wypłacalności na poziomie 14%.

Na datę informacji łączny współczynnik wypłacalności wyniósł **53,97%**.

2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

Wykaz ekspozycji w podziale na poszczególne kategorie ekspozycji jako 8% kwot ważonych ryzykiem (w zł):

Wyszczególnienie:	Wartość ekspozycji:	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współczynnika wsparcia:	Wymóg kapitałowy:
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	3 218 441,00	280 105,00	22 408,40
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	17 058 262,00	3 411 652,00	272 932,16
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	35 200,00	16 752,00	1 340,16
Ekspozycje wobec instytucji	115 102 455,00	0,00	0,00
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	960 659,00	798 099,00	63 847,92
Ekspozycje detaliczne	3 674 648,00	2 755 987,00	220 478,96
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	3 211 284,00	2 447 684,00	195 814,72
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	0,00	0,00	0,00
Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0,00	0,00	0,00
Ekspozycje kapitałowe	1 508 124,00	1 376 804,00	110 144,32
Inne pozycje	3 132 337,00	809 643,00	64 771,44
RAZEM:	147 901 410,00	11 896 726,00	951 738,08
Razem regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe			951 738,08

Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na wagi ryzyka (w zł):

Wyszczególnienie	Wartość ekspozycji	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współczynnika wsparcia	Wymóg kapitałowy	Struktura kapitału (w %)
waga 0%	120 489 660,00	0,00	0,00	0,00
waga 10%	0,00	0,00	0,00	0,00
waga 20%	17 277 598,00	3 455 519,00	276 442,00	29,05
waga 35%	0,00	0,00	0,00	0,00
waga 50%	32 374,00	16 187,00	1 295,00	0,14
waga 75%	3 674 648,00	2 755 987,00	220 479,00	23,17
waga 100%	6 315 088,00	5 388 928,00	431 114,00	45,30
waga 150%	0,00	0,00	0,00	0,00
waga 250%	112 042,00	280 105,00	22 408,00	2,34
Razem	147 901 410,00	11 896 726,00	951 738,00	100,00

Na potrzeby procesu wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego, Bank stosuje wewnętrzne limity zaangażowania w dany rodzaj zabezpieczenia. W 2019 r. nie odnotowano przekroczeń ustanowionych limitów w zakresie zabezpieczeń.

3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, walutowego i operacyjnego

<i>Ryzyko</i>	<i>Regulacyjny wymóg kapitałowy w tys. zł</i>
• kredytowe	951 738,00
• operacyjne	351 938,00
RAZEM	1 303 676,00

V. Ryzyko kredytowe

1. Definicja dla należności przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Należnościami zagrożonymi są należności poniżej standardu, wątpliwe i stracone, zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008r. z późniejszymi zmianami.

- 1) Dla celów rachunkowości Bank Spółdzielczy w Kleszczowie przyjmuje, że należności przeterminowane obejmują wszystkie ekspozycje, dla których wystąpiło opóźnienie w spłacie kapitału i/lub odsetek w stosunku do terminu określonego w umowie,
- 2) Do celów wyliczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko kredytowe jako okres przeterminowania bank przyjmuje poziomy określone w „Zasadach wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko w Banku Spółdzielczym w Kleszczowie” tj. okres przeterminowania jest dłuższy niż 90 dni oraz przeterminowana kwota przekracza:
  - a) w przypadku ekspozycji detalicznych - 500 złotych,
  - b) w przypadku pozostałych klas ekspozycji - 3.000 złotych.

W sytuacji, gdy kredytobiorca posiada kilka ekspozycji, ale tylko części z nich dotyczy niewykonanie zobowiązania, do tej klasy zaliczane są:

- 1) tylko ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania – w przypadku ekspozycji wobec klientów detalicznych;
- 2) wszystkie ekspozycje kredytobiorcy – w przypadku pozostałych klientów.

Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka stosując dwa kryteria:

- 1) kryterium terminowości – terminowość spłaty kapitału lub odsetek,
- 2) kryterium ekonomiczne – badanie sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika (kredytobiorcy).

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje kredytowe oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 1) 1,5% w przypadku kredytów i pożyczek detalicznych w kategorii „normalne”,
- 2) 1,5% w przypadku kategorii „pod obserwacją”,
- 3) 20% w przypadku ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 4) 50% w przypadku ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 5) 100% w przypadku ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

Bank nie tworzy rezerwy na ryzyko ogólne.

2. Klasy ekspozycji kredytowych, w tym klasy istotne

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące klasy/kategorie:

Podmiot	Wartość nominalna	Odsetki	Pozabilans - otwarte linie kredytowe	Pozabilans -gwarancje i inne
osoby fizyczne	3 735 962,58 zł	1 050,62 zł	148 767,22 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
rolnicy	2 793 794,77 zł	1 651,47 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	57 825,00 zł	30,19 zł	0,00 zł	0,00 zł
przedsiębiorcy indywidualni	453 023,21 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
spółki, spółdzielnie	748 270,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
podmioty niekomercyjne	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
jednostki budżetowe	16 893 664,03 zł	0,00 zł	800 000,00 zł	10 000,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
inne	177 810,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Razem	24 802 524,59 zł	2 702,09 zł	948 767,22 zł	10 000,00 zł

Do istotnych klas ekspozycji kredytowych (czyli takich, które stanowią przynajmniej 30% łącznej kwoty ekspozycji kredytowych) zaliczają się:

- 1) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe zabezpieczone na nieruchomościach
- 2) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec jednostek samorządu terytorialnego i władz lokalnych.

3. Struktura geograficzna ekspozycji kredytowych

Bank z uwagi na specyfikę i przyjęte kierunki działania, obsługuje klientów z terenu województwa łódzkiego. Największe zaangażowanie kredytowe (w stosunku do funduszy własnych) występuje u następujących klientów: Gmina Sulmierzyce 12,68%, Miasto Bełchatów 8,48%, Gmina Sławno 6,26%, Powiat Opoczyńskim 5,12%.

4. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych (bilansowych i pozabilansowych) na następujące branże (według Polskiej Klasyfikacji Działalności):

Rodzaj	Wartość nominalna	Odsetki	Pozabilans - otwarte linie kredytowe
Przetwórstwo przemysłowe	407 717,82 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Handel	116 852,40 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Obsługa nieruchomości	121 872,99 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Budownictwo	642 850,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Transport	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł

Rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo	2 705 794,76 zł	1 651,47 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	57 825,00 zł	30,19 zł	0,00 zł
Energetyka	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Informacja i komunikacja	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Działalność profesjonalna	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Administrowanie	16 893 664,03 zł	0,00 zł	800 000,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Hotele i gastronomia	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Górnictwo i wydobywanie	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Opieka zdrowotna	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	177 810,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Kultura, rozrywka, rekreacja	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Edukacja	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Pozostałe usługi	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Osoby fizyczne	3 735 962,59 zł	1 050,62 zł	148 767,22 zł
w tym: zagrożone	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Razem	24 802 524,59 zł	2 702,09 zł	948 767,22 zł
w tym: zagrożone	57 825,00 zł	30,19 zł	0,00 zł

Struktura należności od sektora finansowego przedstawia poniższa tabela:

Kategoria	Wartość bilansowa	Struktura	Wartość nominalna	Prowizja esp	Prowizja liniowa	Rezerwa	Odsetki	Odsetki	Odsetki	Odpisy aktualizujące na odsetki	Pozabilans - otwarte linie kredytowe	Pozabilans - gwarancje i inne
Należności od sektora finansowego	177 810,00 zł	1%	177 810,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	148 767,22 zł	
normalne	177 810,00 zł	1%	177 810,00 zł	0,00 zł		0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	148 767,22 zł	0,00 zł
pod obserwacją	0,00 zł	0%	0,00 zł	0,00 zł		0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
poniżej standardu	0,00 zł	0%	0,00 zł	0,00 zł		0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
wątpliwe	0,00 zł	0%	0,00 zł	0,00 zł		0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
stracone	0,00 zł	0%	0,00 zł	0,00 zł		0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Należności od sektora	7 509 579,57 zł	31%	7 731 050,56 zł	125 403,01 zł	1 138,35 zł	98 770,07 zł	2 702,09 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	

niefinansowego										
normalne	7 030 998,96 zł	29%	7 185 976,09 zł	118 074,62 zł	1 138,35 zł	38 283,50 zł	1 394,17 zł	13,18 zł	0,00 zł	0,00 zł
pod obserwacją	474 305,57 zł	2%	487 249,47 zł	6 998,69 zł		7 203,77 zł	1 277,73 zł	19,17 zł	0,00 zł	0,00 zł
poniżej standardu	0,00 zł	0%	0,00 zł	0,00 zł		0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
wątpliwe	4 227,59 zł	0%	8 425,00 zł	0,00 zł		4 212,50 zł	30,19 zł	15,10 zł	0,00 zł	0,00 zł
stracone	0,00 zł	0%	49 400,00 zł	329,70 zł		49 070,30 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Należności od sektora budżetowego	16 893 262,31 zł	68%	16 893 664,03 zł	401,72 zł	72,74 zł	0,00 zł	0,00 zł		800 000,00 zł	10 000,00 zł
normalne	16 893 262,31 zł	68%	16 893 664,03 zł	401,72 zł	72,74 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	800 000,00 zł	10 000,00 zł
zagrożone	0,00 zł	0%	0,00 zł	0,00 zł		0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
dopłaty ARiMR	0,00 zł	0%								
zagrożone razem	4 242,69 zł	0%	57 825,00 zł	329,70 zł	0,00 zł	53 282,80 zł	30,19 zł		0,00 zł	0,00 zł
Razem	0,00 zł	100%	24 802 524,59 zł	125 804,73 zł	1 211,09 zł	98 770,07 zł	2 702,09 zł		948 767,22 zł	10 000,00 zł

5. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

Podział ekspozycji kredytowych (bilansowych wycenionych w wartości kapitału) według terminów zapadalności w wartości nominalnej przedstawia się następująco (w zł):

	<i>Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec sektora finansowego</i>	<i>Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec sektora niefinansowego</i>	<i>Ekspozycje wobec jednostek samorządu terytorialnego</i>	Razem
a`vista	0,00	37 453,00	0,00	37 453,00
1-7 dni	7 460,00	18 130,00	0,00	25 590,00
7-1 dni/ m-cy	14 650,00	164 188,00	0,00	178 838,00
1-3 m-cy	21 900,00	387 158,00	557 979,00	967 037,00
3-6 m-cy	133 800,00	540 399,00	557 979,00	1 232 178,00
6-1 m/lat	0,00	956 369,00	1 115 958,00	2 072 327,00
1-2 lat	0,00	1 591 557,00	2 358 274,00	3 949 831,00
2-5 lat	0,00	2 118 442,00	5 939 762,00	8 058 204,00
5-10 lat	0,00	1 411 309,00	6 363 712,00	7 775 021,00
10-20 lat	0,00	494 638,00	0,00	494 638,00
powyżej 20 lat	0,00	11 408,00	0,00	11 408,00
RAZEM	177 810,00	7 731 051,00	16 893 664,00	24 802 525,00

W związku z ograniczoną możliwością systemu operacyjnego powyższe zestawienie uwzględnia ekspozycje kredytowe Banku w podziale na sektor finansowy, niefinansowy oraz jednostki samorządu terytorialnego.

6. Struktura ekspozycji zagrożonych według kategorii dla istotnych regionów geograficznych i branż

Bank nie wyodrębnia istotnych regionów geograficznych.

7. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym

Kategoria	Saldo początkowe		Saldo końcowe	
	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki	Rezerwy celowe	Odpisy na odsetki
Normalne i pod obserwacją	42 891,55	31,18	45 487,27	32,35
Poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00
Wątpliwe	0,00	0,00	4 212,50	15,10
Stracone	63 670,37	0,00	49 070,30	0,00
Razem	106 561,92	31,18	98 770,07	47,45

Na dzień 31.12.2019r. stan:

- rezerw celowych na wszystkie kategorie wynosi 98 770,07 zł
- odpisów na odsetki do wszystkich kategorii 47,45 zł.

VI. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego

Techniki redukcji ryzyka kredytowego Bank stosuje w zakresie:

- 1) tworzenia rezerw celowych i odpisów na odsetki - w zakresie pomniejszania podstawy ich naliczania:

Rodzaj zabezpieczenia	Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa brutto) dla których Bank stosuje pomniejszenie podstawy naliczania rezerw celowych zł
Hipoteka	-

Bank na dzień 31.12.2019r. Bank nie stosował pomniejszenia podstawy naliczania rezerw celowych.

- 2) wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem – w zakresie zmiany wagi ryzyka kontrahenta na wagę ryzyka zabezpieczenia lub stosowania preferencyjnej wagi ryzyka 35%:

Rodzaj zabezpieczenia	Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa netto) dla których Bank stosuje technikę redukcji ryzyka kredytowego tys. zł
Zabezpieczenia rzeczywiste	
.....	-
Zabezpieczenia nierzeczywiste	
.....	-
Preferencyjna waga ryzyka 35%	-
.....	-

Na dzień 31.12.2019 r. Bank uznaje za nieistotne.

VII. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI

Bank nie korzysta z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej (ECAI).

VIII. Ryzyko rynkowe

Bank nie przeprowadza transakcji w walutach obcych.

IX. Ryzyko operacyjne

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika podstawowego.

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 351 938 zł.

Wartość strat brutto wynikających z ryzyka operacyjnego w 2019 roku w podziale na kategorie zdarzeń przedstawia się następująco:

Kategoria zdarzenia	Wartość straty potencjalnej tys. zł	Wartość straty rzeczywistej tys. zł
Oszustwa wewnętrzne	0,00	0,00
Oszustwa zewnętrzne	0,00	0,00
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	27,08	0,00
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0,00	0,00
Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0,00	0,00
Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	1,97	0,00
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	4,45	0,00

W 2019 roku zarejestrowano łącznie 5 879 incydentów ryzyka operacyjnego na kwotę 33 498,53 zł. Limit kapitału na ryzyko operacyjne nie został przekroczony.

Incydenty z kategorii 7 stanowią około 98% ogółu zarejestrowanych zdarzeń ryzyka operacyjnego i dotyczą głównie stom księgowych oraz błędnych logowań.

W 2019 roku nie odnotowano zdarzeń w zakresie ryzyka operacyjnego, które istotnie wpłynęły na bezpieczeństwo funkcjonowania Bankiem.

X. Ekspozycje kapitałowe

Ekspozycje kapitałowe wedle zamiaru ich nabycia oraz opis stosowanych metod wycen i zasad rachunkowości dla tych ekspozycji:

Rodzaj ekspozycji	Kwota zakupiona ze względu na: • zyski kapitałowe • zamiar strategiczny	Zasady wyceny
Akcje SGB-Banku S.A.	zamiar strategiczny	w cenie nabycia
Bankowe Papiery Wartościowe SGB-Bank SA	zamiar strategiczny	w cenie nabycia
Udział w Spółdzielczym Systemie Ochrony SGB	zamiar strategiczny	w cenie nabycia
Dłużne Papiery Wartościowe - Bony Pieniężne NBP	zamiar strategiczny	w cenie nabycia

Wartość bilansowa posiadanych papierów wartościowych:

Rodzaj ekspozycji	Wartość bilansowa
Akcje SGB-Banku S.A.	850 996,00
Bankowe Papiery Wartościowe SGB-Banku S.A	650 000,00
Dłużne Papiery Wartościowe - Bony Pieniężne NBP	2 600 000,00

Kwota zrealizowanych zysków i strat dotycząca ekspozycji kapitałowych wynosi:

- odsetki od Bankowych Papierów Wartościowych – 19 120,71 zł,
- odsetki od Dłużnych Papierów Wartościowych – Bony Pieniężne – 2 790,70 zł

Kwota niezrealizowanych zysków i strat dotycząca ekspozycji kapitałowych wynosi 0,00 zł.

XI. Ryzyko stopy procentowej w portfelu niehandlowym

Ryzyko stopy procentowej w Banku wynika głównie z niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych oraz niedopasowania tych pozycji ze względu na stopy referencyjne.

W Banku występuje nadwyżka aktywów nad pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych, która wynosi 32,74% sumy bilansowej.

W przypadku spadku stóp o 200 punktów bazowych wynik odsetkowy Banku w skali 12 miesięcy zmniejszy się o 1 622 045,10 zł, natomiast przy założeniu, że stopy procentowe wzrosną o 200 pb. wynik odsetkowy wzrośnie o 3 328 989,06 zł.

Na dzień 31-12-2019r. wartość ekonomiczna Banku wynikająca ze zmiany stóp procentowych o 200 pb. wyniosła 275 718,92 zł, co stanowi 3,14% funduszy własnych.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego Banku, uwzględnia się ryzyko stopy procentowej, które na 31-12-2019r. było istotne. Utworzony kapitał wewnętrzny wyniósł 3 153 102 zł.

XII. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń

Zasady ustalania zmiennych składników wynagradzania dla członków Zarządu oraz innych osób zajmujących stanowiska kierownicze, zawarte są w Polityce zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Kleszczowie, zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą nr 50/2017 z dnia 18.12.2017r.

W związku z tym, że w Banku wszystkie istotne decyzje są podejmowane przez Zarząd do stanowisk kierowniczych w Banku w rozumieniu Rozporządzenia Komisji UE nr 604/2014 zalicza się tylko członków Zarządu.

Decyzję o przyznaniu wynagrodzenia z tytułu zmiennych składników Członkom Zarządu podejmuje Rada Nadzorcza na podstawie oceny efektów pracy Zarządu oraz indywidualnych wyników pracy członka Zarządu. Podstawą oceny efektów pracy są kryteria dotyczące oceny wyników całego Banku, a także ocena indywidualnych wyników danego członka Zarządu. Oceny efektów pracy Zarządu oraz członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza. Ocena dokonywana jest po zakończeniu roku obrachunkowego, nie później niż do końca 7 lipca roku następującego po okresie oceny i obejmuje 3 lata, tzn. miniony rok obrotowy oraz dwa poprzednie lata, tak aby wysokość wynagrodzenia zależna od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny i ryzyko związane z prowadzoną przez Bank działalnością oraz zweryfikowany przez biegłego rewidenta wynik finansowy netto na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego ocenę.

Ocena wyników całego Banku obejmuje koszt ryzyka Banku, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej.

Ocena efektów pracy członków Zarządu obejmuje m.in. wskaźniki Banku osiągnięte w latach podlegających ocenie w podziale na poszczególne lata w odniesieniu do realizacji planu finansowego w danym okresie, w zakresie:

- 1) zysku netto;
- 2) zwrotu z aktywów (ROA);
- 3) wskaźnika należności zagrożonych;
- 4) łączny współczynnik kapitałowy;
- 5) wskaźnika płynności LCR;
- 6) realizacji przyjętej strategii (kierunków działania)

Członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie wykonanie planu finansowego zostało zrealizowane na poziomie nie niższym niż 90% planowanych nw. wskaźników

Oceniając indywidualne wyniki pracy członka Zarządu Rada Nadzorcza bierze pod uwagę:

- 1) efekty realizacji zadań wynikających z zakresu obowiązków i odpowiedzialności w ramach podziału zadań w Zarządzie;
- 2) pozytywną ocenę kwalifikacji;
- 3) uzyskanie absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy;
- 4) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny

sprawowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrole Komisji Nadzoru Finansowego, w obszarach nadzorowanych przez danego członka Zarządu.

W odniesieniu do ww. kryteriów, Zarząd ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie wykonanie planu finansowego zostało zrealizowane na poziomie nie niższym niż 90% planowanych wskaźników.

Członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie:

- 1) dokonano pozytywnej oceny efektów pracy realizacji zadań członka Zarządu wynikających z zakresu jego obowiązków i odpowiedzialności;
- 2) uzyskał pozytywną ocenę kwalifikacji;
- 3) uzyskał absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy;
- 4) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny przeprowadzony przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrola Komisji Nadzoru Finansowego, nie wykazały istotnych uchybień w obszarze nadzorowanym przez danego członka Zarządu.

Decyzję o wypłacie podejmuje Rada Nadzorcza.

Wartość wypłaconych wynagrodzeń osób zajmujących kierownicze stanowiska w rozumieniu Polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Kleszczowie w 2018r. wyniosła 291 526,06 zł. (wynagrodzenia stałe).

XIII. Ryzyko płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności (jak opisano w części II.2) zostało podzielone na dwa poziomy:

- zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
  - Główny Księgowy odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową,
  - jednostki banku odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielanie kredytów;
- zarządzanie ryzykiem, w ramach którego ZRiA odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych oraz instytucji rządowych i samorządowych. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego.

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia SGB oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego,
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,

12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający.

Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum:

Nazwa nadwyżki	Wartość nadwyżki w tys. zł.
LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych	868

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiają się następująco:

Nazwa	Wielkość	Obowiązujący poziom
Nadzorcza miara płynności długoterminowej	3,72	1
Wskaźnik LCR	110%	100%

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

Przedział płynności	(w tys. zł)		
	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 do 6 miesięcy
Luka bilansowa prosta	19 884	19 356	25 288
Luka bilansowa skumulowana	11 048	30 404	55 692

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania:

Rodzaj	Kwota	Warunki dostępu
otwarte niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym	0,00	w ciągu 1 dnia
otwarty niewykorzystany limit kredytu rewolwingowego w Banku Zrzeszającym	0,00	w ciągu 1 dnia
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	62 551 648,18	w sytuacji awaryjnej
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	161 116 981,04	w sytuacji awaryjnej

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,

- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych,
- ryzyko reputacji.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności.

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 3) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu;
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 5) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 6) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 7) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 8) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia”.

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
  - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
  - b) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
  - c) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni.

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 9) wyników testów warunków skrajnych,
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

XIV. Dźwignia finansowa

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

Lp.*	Pozycja	Kwota
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	0,00
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	0,00
7	Inne korekty	12 674
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	147 690 334

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powiemicznych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powiemicznych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	147 690 334
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	0,00
3	Calkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powiemicznych) (suma wierszy 1 i 2)	147 690 334
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	223 750
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	223 750
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	8 794 335
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	147 914 084
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	5,95

3. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych)

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
EU-1	Calkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	147 690 334
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	147 690 334
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec rządów centralnych i banki centralne	3 218 441
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	16 928 462
EU-7	Instytucje	115 102 455
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	3 211 284
EU-9	Ekspozycje detaliczne	3 615 898
EU-10	Przedsiębiorstwa	960 659
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	0,00
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	4 653 135

4. Informacje jakościowe

1	<i>Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej</i>	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku Strategię zarządzania i planowania kapitałowego. Takie podejście wynika z faktu, że Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.
2	<i>Opis czynników które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni</i>	Wysoki poziom funduszy własnych. Niska wartość ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania.

XV. Kontrola wewnętrzna

Opis systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Kleszczowie

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku.

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i komórkę do spraw zgodności.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórki pierwszej linii obrony odpowiedzialne są za projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.

Na drugą linię obrony składa się zarządzanie przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach i komórkach organizacyjnych niezależne od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matrycę funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz raportowanie o tych nieprawidłowościach.

Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB. Audyt wewnętrzny odpowiedzialny jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie zarządzania Bankiem, realizacja wyznaczonych celów, w tym usprawnianie realizacji zadań Banku oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnego jego funkcjonowania, przyczyniające się w szczególności do zapewnienia:

1. skuteczności i efektywności działania Banku,
2. wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
3. przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
4. zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniona jest:

1. funkcja kontroli, na którą składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli,
2. stanowisko do spraw zgodności i kontroli wewnętrznej, której zadaniem jest identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności banku z przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie.
3. niezależną komórkę audytu wewnętrznego – komórka Spółdzielni wykonująca zadania związane z przeprowadzaniem audytu w Systemie Ochrony.

Na wszystkich poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej stosowane są odpowiednie mechanizmy kontrolne lub niezależne monitorowanie ich przestrzegania.

Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie komórkom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii. Za monitorowanie odpowiednio: poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych oraz pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej.

Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymuje w okresach półrocznych informacje o wynikach testowania pionowego i poziomego przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych z uwzględnieniem m.in. zestawienia wykrytych nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz informacji dotyczących efektów działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

Zgodnie z Umową Systemu Ochrony komórka audytu wewnętrznego przygotowuje syntetyczną informację o najistotniejszych nieprawidłowościach, stwierdzanych w trakcie audytów wewnętrznych i w okresach półrocznych przekazuje do Banku. Bank wykorzystuje ww. informacje w celu poprawy jakości wykonywanych usług i obniżenia poziomu ryzyka prowadzonej działalności.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego. Dokonując oceny, Rada Nadzorczej bierze pod uwagę informacje przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz komórki do spraw zgodności ze szczególnym uwzględnieniem:

- adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej,
- skali i charakterze nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- zapewnienia niezależności komórce do spraw zgodności,
- zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez pracowników komórki zgodności oraz do systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tej komórki.

XVI. Aktywa obciążone/nieobciążone

Aktywa					
		<i>Wartość bilansowa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość godziwa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń</i>	<i>Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń</i>
		010	040	060	090
010	Aktywa Banku	nie dotyczy		nie dotyczy	
030	Instrumenty kapitałowe	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
040	Dłużne papiery wartościowe	650 000,00	650 000,00	nie dotyczy	nie dotyczy
120	Bony Pieniężne NBP	2 600 000,00	2 600 000,00	nie dotyczy	
Zabezpieczenia otrzymane					
		<i>Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych</i>			
		<i>Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia</i>			
		010		040	
130	Zabezpieczenia otrzymane przez Bank		nie dotyczy		nie dotyczy
150	Instrumenty kapitałowe		nie dotyczy		nie dotyczy
160	Dłużne papiery wartościowe		nie dotyczy		nie dotyczy
230	Inne zabezpieczenia otrzymane		nie dotyczy		nie dotyczy
240	Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS		nie dotyczy		nie dotyczy
Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania					
		<i>Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych</i>		<i>Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS</i>	
		010		030	
010	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych	nie dotyczy		nie dotyczy	
Informacje o istotności obciążeń jeśli uznano za istotne					

Bank na dzień 31.12.2019r. posiadał bankowe papiery wartościowe SGB-Bank S.A. w Poznaniu o wartości 650 000 zł., tj. 650 szt. o wartości nominalnej 1 000 zł. każda i Bony Pieniężne NBP o wartości 2 600 000,00 zł tj. 260 szt. o wartości nominalnej 10 000,00 każda, natomiast aktywa nieobciążone w postaci lokat w Banku Zrzeszającym oraz środków na rachunku minimum depozytowego wyniosły 113 270 639,99 zł.

Kleszczów, dnia 29-06-2020r.

Informacja została zatwierdzona na posiedzeniu Zarządu w dniu 30-06-2020r.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Kleszczowie:

Prezes Zarządu – Anna Roczek

Z-ca Prezesa ds. handlowych – Alicja Szczepaniak

Z-ca Prezesa ds. finansowych – Joanna Garstka